

Załącznik do uchwały Nr XXV/53/16

Rady Powiatu Lwóweckiego

z dnia 28 grudnia 2016r.

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
POWIATU LWÓWECKIEGO
NA LATA 2016 – 2025

Lwówek Śląski 2016

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. CHARAKTERYSTYKA POWIATU LWÓWECKIEGO.....	4
III. CZĘŚĆ OPISOWA	6
1. Obszary problemowe	6
1.1. Baza oświatowa	6
1.2. Bezpieczeństwo publiczne	13
1.3. Rynek pracy.....	19
1.4. Pomoc społeczna.....	21
1.5. Uzależnienia.....	42
1.6. Niepełnosprawni.....	47
1.7. Ochrona zdrowia.....	56
1.8. Seniorzy.....	62
IV. CZĘŚĆ ANALITYCZNA	66
1. Analiza SWOT	66
2. Plan zadań do realizacji na lata 2016-2025, zawierający cele i kierunki działania.....	69
V. ZAKOŃCZENIE.....	81
VI. EWALUACJA I MONITORING.....	82

I. WSTĘP

Strategia to przyjęta ogólna koncepcja, mająca zapewnić realizację jej fundamentalnych celów w formie długofalowego planu działań. Stanowi wzorzec i zbiór zasad postępowania względem wyzwań płynących z potrzeb otoczenia. W sensie najbardziej ogólnym strategia ma zapewnić osiągnięcie konkretnych celów oraz ich przetrwanie.

Rolę strategii jako narzędzia rozwiązywania problemów społecznych podkreślił również ustawodawca, zobowiązując w ustawie o pomocy społecznej wszystkie szczeble administracji samorządowej do opracowania takiego dokumentu, który powinien obejmować wszystkie obszary polityki społecznej, które mogą przyczynić się do lepszego funkcjonowania społeczności lokalnej, a w konsekwencji poprawy warunków życia mieszkańców. By strategia była dokumentem mogącym odzwierciedlać oczekiwania mieszkańców koniecznym jest zaangażowania do opracowania dokumentu przedstawicieli, wszystkich instytucji społecznych funkcjonujących w powiecie.

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy min. opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka- po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Prezentowana strategia została sformułowana jako dokument wyznaczający w przedziale czasowym (od roku 2016 do 2025) cele i kierunki rozwoju w perspektywie min. edukacji, bezpieczeństwa publicznego, bezrobocia, pomocy społecznej, uzależnień, niepełnosprawności, ochrony zdrowia i seniorów. Jej realizacja winna przyczyniać się do wzmocnienia pozycji całego obszaru oraz stwarzać nowe rozwiązania, w kierunku lepszego funkcjonowania systemu w obrębie problematyki społecznej powiatu.

Odnosząc się w swych zapisach kierunkowych do zadań i możliwości realizacyjnych samorządu powiatowego, brano pod uwagę przesłanki wynikające z działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej również szczebla gminnego.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały, przygotowany został dla powiatu lwóweckiego dokument, który pozwoli na stopniową realizację celów polityki społecznej na poziomie lokalnym. Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych dzieli się na dwie główne części: opisową, przedstawiającą stan w poszczególnych obszarach polityki społecznej powiatu lwóweckiego oraz część analityczną, zawierającą cele i kierunki działania na przyszłe lata.

Podczas opracowywania dokumentu wyodrębniono również słabe i mocne strony powiatu, a także szanse i zagrożenia, wynikające z systemu działań instytucjonalnych oraz zewnętrznych uwarunkowań społecznych.

Głównym i przewodnim celem realizacji strategii było opracowanie systemu działań, mających na celu zlikwidowanie, czy też zminimalizowanie zagrożeń i słabych stron w sferze działań socjalnych. Aby osobom i rodzinom żyjącym w trudnych warunkach socjalno-bytowych oraz napotykających na swej drodze inne trudności stworzyć system wsparcia społecznego, który umożliwi im samodzielne i prawidłowe funkcjonowanie, przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości.

Po scaleniu wszystkich zebranych informacji sporządzono plan zadań do zrealizowania w konkretnym przedziale czasowym na lata 2016-2025, który zawiera cele i kierunki w obrębie poszczególnych obszarów problemowych, zebrane w formie tabeli.

II. CHARAKTERYSTYKA POWIATU LWÓWECKIEGO

Powiat lwówecki leży w południowo – zachodniej części Dolnego Śląska pomiędzy Dolinami Bobru i Kwisy, obejmując fragmenty Pogórza Kaczawskiego, Pogórza Izerskiego oraz Gór Kaczawskich i Gór Izerskich. W skład powiatu wchodzi pięć gmin, których ośrodki administracyjne znajdują się w Lwówku Śląskim, Gryfowie Śląskim, Lubomierzu, Wleniu i Mirsku. W 2015 roku liczba ludności powiatu lwóweckiego wyniosła 46 856, z tego 22 854 stanowili mężczyźni, a 24 002 kobiety.

Liczba mieszkańców z podziałem na gminy:

1. Lwówek Śląski – 17 560 mieszkańców,
2. Gryfów Śląski – 9 965 mieszkańców,
3. Lubomierz – 6 156 mieszkańców,
4. Mirsk – 8 788 mieszkańców,
5. Wleń – 4 387mieszkańców.

Tabela 1. Liczba mieszkańców z podziałem na kobiety i mężczyzn w poszczególnych gminach

Lp.	Gmina	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
1.	Lwówek Śląski	8 995	8 565
2.	Gryfów Śląski	5 164	4 801
3.	Lubomierz	3 100	3 056

4.	Mirsk	4 538	4 250
5.	Wleń	2 205	2 182

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego

Prognozy demograficzne GUS wskazują, że za rok tj, na koniec roku 2016 liczba mieszkańców powiatu lwóweckiego obniży się do 46608, w kolejnych latach będzie spadać i w roku 2035 osiągnie poziom 41 228 osób.

Pomocą społeczną na terenie powiatu zajmuje się pięć miejsko – gminnych ośrodków pomocy społecznej, które zatrudniają wykwalifikowaną kadrę pracowników socjalnych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim, Dom dla Dzieci „Nadzieja” w Lubomierzu oraz dwa Domy Pomocy Społecznej, zajmujące się pomocą instytucjonalną dla osób w wieku poprodukcyjnym, osób przewlekłe chorych, niepełnosprawnych i ubogich.

Z analizy danych instytucji pomocowych wynika, że coraz bardziej uwidaczniają się podstawowe problemy społeczne na terenie naszego powiatu, takie jak: bezrobocie, starzenie się społeczeństwa, zbyt niski przyrost naturalny, wzrost przestępczości wśród młodzieży oraz ubożenie osób i rodzin. W związku z koniecznością realizacji zadań postawionych przed pomocą społeczną a także koniecznością wypracowania form pomocy, niezbędne jest zdiagnozowanie problemów w skali powiatu oraz opracowanie założeń polityki społecznej i przystosowania istniejącej już infrastruktury pomocowej w taki sposób, by minimalizować negatywne skutki przemian społeczno – gospodarczych. W tym celu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim nawiązało ścisłą współpracę ze wszystkimi instytucjami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się na terenie powiatu pomocą społeczną, aby opracować wspólnie dla powiatu lwóweckiego plan rozwiązywania tych jakże ważnych problemów.

III. CZĘŚĆ OPISOWA

1. Obszary problemowe

1.1. Baza oświatowa

Zgodnie z art. 5 ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku prowadzenie publicznych przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów należy do zadań gminy. Powiat organizuje szkolnictwo ponadgimnazjalne oraz specjalne.

Na terenie powiatu lwóweckiego istnieje dobrze rozwinięta sieć szkół ponadgimnazjalnych. Oferta edukacyjna ulega wzbogaceniu i unowocześnieniu.

Powiat Lwówecki jest organem prowadzącym dla następujących publicznych szkół i placówek oświatowych:

- 1) Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lwówku Śląskim,
- 2) Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Jana Pawła II w Gryfowie Śląskim,
- 3) Zespołu Szkół Ekonomiczno-Technicznych im. Kombatantów Ziemi Lwóweckiej w Rakowicach Wielkich,
- 4) Zespołu Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Lwówku Śląskim,
- 5) Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lwówku Śląskim,
- 6) Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gryfowie Śląskim,
- 7) Szkolnego Schroniska Młodzieżowego „Halny” w Kamieniu,
- 8) Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Łupkach,
- 9) Powiatowego Centrum Edukacji w Lwówku Śląskim;

Ponadto na terenie powiatu lwóweckiego funkcjonują dwa zespoły szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych na podstawie porozumienia przez gminy: Zespół Szkół w Lubomierzu oraz Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Mirsku.

Nabór i liczebność uczniów szkół ponadgimnazjalnych

Bardzo ważnym uwarunkowaniem funkcjonowania szkół wszystkich szczebli kształcenia jest prognoza demograficzna zakładająca spadek liczby uczniów. Od kilku lat liczba uczniów szkół systematycznie maleje, co jest związane z ujemnym wskaźnikiem przyrostu naturalnego. Tendencja ta dotyczy nie tylko powiatu lwóweckiego ale całego kraju.

Jeśli chodzi o szkoły ponadgimnazjalne wyniki naboru uzależnione są od wielu czynników, takich jak: atrakcyjność proponowanych kierunków, promocja szkoły, oferta zajęć dodatkowych, połączenia komunikacyjne czy możliwość zakwaterowania, a także infrastruktura i otoczenie, zaplecze techniczne i kulturalne.

Powyższe wnioski potwierdzają dane statystyczne z ostatnich trzech lat szkolnych, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 2. Dane statystyczne z ostatnich trzech lat

Nazwa szkoły/placówki	liczba uczniów 2013/2014		liczba uczniów 2014/2015		liczba uczniów 2015/2016	
	młodzież	dorośli	młodzież	dorośli	młodzież	dorośli
ZSOiZ w Lwówku Śląskim	263	43	238	61	221	69
ZSOiZ w Gryfowie Śląskim	226	108	214	80	227	49
ZSE-T w Rakowicach Wielkich	390	0	376	0	374	0
ZPEW w Lwówku Śląskim	228	0	213	0	218	0
Razem	1 107	151	1 041	141	1 040	118
	1 258		1 182		1 158	

Źródło: SIO stan 30 września 2013, 2014 i 2015

Najważniejsze problemy oświaty w powiecie lwóweckim:

- 1) niewystarczające środki finansowe na edukację,
- 2) niewystarczające wyposażenie techniczne szkół,
- 3) wzrost kosztów kształcenia,
- 4) baza oświatowa wymagająca remontów i inwestycji,

Czynniki sprzyjające poprawie poziomu oświaty w powiecie lwóweckim:

- 1) dostęp do nowych krajowych i zagranicznych technik i programów nauczania,
- 2) większe zainteresowanie młodzieży wiejskiej podniesieniem poziomu wykształcenia,
- 3) specjalistyczna kadra podnosząca systematycznie swoje kwalifikacje zawodowe,
- 4) możliwość kształcenia w szkołach średnich poprzez wymianę międzynarodową,
- 5) możliwość tworzenia nowych kierunków i form kształcenia.

Problemy wychowawcze w szkołach – podłoże i profilaktyka

Problemy wychowawcze zgłoszone przez szkoły na przełomie lat 2013-2015:

- 1) absencja uczniów na zajęciach szkolnych,
- 2) narastanie zjawiska alkoholizmu, nikotynizmu i narkomanii dorosłych, dzieci i młodzieży,
- 3) niechęć do nauki,

- 4) niskie poczucie własnej wartości, problemy natury osobistej,
- 5) konflikty międzykoleżeńskie,
- 6) napięcie emocjonalne, stres,
- 7) agresja i przemoc, brak poczucia bezpieczeństwa.

Problemy wychowawcze w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu lwóweckiego wynikają często z zaniedbań wychowawczych już na poziomie szkoły podstawowej. W ostatnich latach narastającym problemem występującym wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych są wszelkiego rodzaju uzależnienia, zwłaszcza od narkotyków i alkoholu. Mając na uwadze istotę problemu Dyrektorzy szkół wprowadzają różnego rodzaju profilaktykę związaną z uzależnieniami.

W szkołach organizowane są spotkania rodziców, uczniów, wychowawców i pedagogów z policjantami oraz osobami zajmującymi się uzależnieniami, które mają na celu przede wszystkim uświadomienie konsekwencji brania narkotyków czy spożywania alkoholu. Szkoły ponadgimnazjalne realizują ponadto programy zdrowotne dotyczące profilaktyki uzależnień.

Kolejnym powodem występowania problemów wychowawczych, na który należy zwrócić uwagę jest brak zainteresowania rodziców sytuacją dziecka w szkole – efektami w nauce i frekwencją. Przyczyną występowania tego problemu jest m.in. patologia w rodzinie, wyjazd rodziców (często obojga) za granicę czy po prostu nieudolność wychowawcza rodziców.

Istotną kwestią związaną z problemami wychowawczymi wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych jest także niewielka liczba zajęć pozalekcyjnych, które zagospodarowałyby czas wolny uczniów. Zachowania agresywne wśród młodzieży wynikają często z braku zagospodarowania czasu wolnego poza zajęciami szkolnymi i braku możliwości skorzystania z ciekawych zajęć. Dlatego też ważne byłoby w przyszłości dofinansowanie większej liczby zajęć pozalekcyjnych a także wspieranie stowarzyszeń oraz innych organizacji pozarządowych zajmujących się organizacją czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Pomoc materialna dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Ubóstwo i bieda (zwłaszcza na wsiach) są jednym z głównych problemów społecznych powiatu lwóweckiego. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych korzystali wraz ze swoimi rodzinami wyłącznie ze wsparcia materialnego oferowanego przez miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej właściwe co do miejsca zamieszkania.

Corocznie Starosta Lwówecki przyznaje stypendia uczniom szkół ponadgimnazjalnych, na kierunkach kończących się egzaminem maturalnym, którzy osiągają bardzo dobre wyniki w nauce. W każdym z pięciu zespołów szkół stypendium otrzymuje jeden uczeń typowany przez dyrektora i kadrę pedagogiczną placówki.

Osoby niepełnosprawne w szkołach powiatu lwóweckiego

Wg zestawienia zbiorczego Systemu Informacji Oświatowej stan na 30 września 2015 roku w szkołach, dla których organem prowadzącym jest powiat lwówecki naukę pobierało 242 uczniów niepełnosprawnych - wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, w tym:

- 1) 172 uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z zaburzeniami zachowania zagrożonych uzależnieniem, z chorobami przewlekłymi (na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego),
- 2) 5 uczniów niewidomych, niedowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) 26 uczniów niedosłyszących, niedosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- 4) 22 dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim realizujących obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych przez szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne i poradnie psychologiczno-pedagogiczne, uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- 5) 17 uczniów szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Szkoły ponadgimnazjalne i pozostałe placówki nie były dostosowywane do potrzeb osób niepełnosprawnych i wymagają likwidacji barier architektonicznych. Wyjątek stanowi Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lwówku Śląskim, która posiada podjazd dla wózków inwalidzkich oraz Zespół Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Lwówku Śląskim jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, na terenie Zespołu znajdują się tzw. ciągi komunikacyjne – podjazdy, chodniki ułatwiające poruszanie się osobom niepełnosprawnym.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w Lwówku Śląskim i Gryfowie Śląskim oraz Zespół Placówek Edukacyjno Wychowawczych w Lwówku Śląskim są jednostkami oświatowymi stanowiącymi najważniejszy element w systemie rozwiązywania problemów społecznych. Z wsparcia tych jednostek korzystają osoby najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym tj. dzieci i młodzież niepełnosprawna, z zaburzeniami rozwoju, niedostosowane społecznie.

Zespół Placówek Edukacyjno-Wychowawczych

Od dnia 1 września 2006 roku funkcjonuje Zespół Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Lwówku Śląskim. Utworzenie Zespołu Placówek miało na celu efektywniejsze wykorzystanie istniejącej bazy dydaktycznej i kadry pedagogicznej, a także dostosowanie szkolnictwa specjalnego do wymogów wynikających z przepisów prawa.

Od 1 września 2012 roku w Zespole Placówek Edukacyjno-Wychowawczych swoją działalność rozpoczął Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy.

W skład Zespołu wchodzi:

- 1) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy z: szkołą podstawową specjalną, gimnazjum specjalnym, szkołą zawodową specjalną oraz szkołą przysposabiającą do zawodu a także grupami wychowawczymi (internat),
- 2) Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii z: szkołą podstawową specjalną, gimnazjum specjalnym, zasadniczą szkołą zawodową specjalną a także grupami wychowawczymi (internat),
- 3) Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy z: gimnazjum, zasadniczą szkołą zawodową, a także grupami wychowawczymi (internat).

Zespół jest placówką dla uczniów i wychowanków posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w szczególności:

- 1) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
- 2) z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym,
- 3) z upośledzeniem w stopniu głębokim,
- 4) z niepełnosprawnością ruchową,
- 5) z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- 6) zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- 7) z zaburzeniem zachowania,
- 8) niedostosowanych społecznie.

Zespół jest organizacyjną i programową podstawową systemu oświaty dla uczniów zakwalifikowanych do kształcenia specjalnego, powołaną do realizacji konstytucyjnego prawa obywateli do nauki. Zespół zapewnia:

- 1) całodobową opiekę nad dziećmi i uczniami pozbawionymi opieki rodzicielskiej,
- 2) warunki do nauki i wychowania,
- 3) realizację celów rewalidacyjnych, w tym socjoterapeutycznych.

Do Zespołu przyjmowane są dzieci i młodzież z terenu powiatu lwóweckiego wymagające kształcenia specjalnego, z dysfunkcjami wymienionymi powyżej. Do Zespołu mogą być

przyjmowani wychowankowie z innych powiatów, po uzyskaniu skierowania z organu prowadzącego placówkę lub skierowania z Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Warszawie.

Szkoły na terenie powiatu odgrywają bardzo ważną rolę w rozwiązywaniu trudności dydaktycznych i wychowawczych uczniów. Zatrudnieni tam pedagodzy rozpoznają i diagnozują potrzeby uczniów, określają i organizują dla nich pomoc, podejmują szereg działań w formie programów profilaktyczno-adaptacyjnych realizowanych w szkołach są to między innymi warsztaty i treningi dla młodzieży: adaptacyjne, integracyjne, umiejętności społecznych, kształtowania postaw prospołecznych, jak również związane z wyborem szkoły i kierunku kształcenia.

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne

Na terenie powiatu lwóweckiego funkcjonują dwie poradnie psychologiczno-pedagogiczne, mieszczące się w Lwówku Śląskim i Gryfowie Śląskim.

Pod opieką poradni znajdują się rodzice, nauczyciele, dzieci i młodzież w wieku 0-25 lat (w powiecie lwóweckim jest to ogólna liczba około 10 tysięcy osób) – w rejonie działania obu poradni znajdują się przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne.

Rocznie z pomocy poradni korzysta około 2.200 osób (badania, terapie prowadzone na terenie poradni i w placówkach).

Rodzaje wsparcia i metody pracy oferowane przez poradnię:

- 1) diagnozowanie dzieci i młodzieży,
- 2) prowadzenie terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej dla dzieci i młodzieży,
- 3) praca edukacyjno – terapeutyczna z rodzicami,
- 4) praca terapeutyczno – wspierająca z rodziną,
- 5) doradztwo psychologiczno – pedagogiczne,
- 6) zajęcia edukacyjno – rozwojowe i programy profilaktyczne dla uczniów realizowane w szkołach,
- 7) wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
- 8) inna działalność:
 - a) organizacja konkursów logopedycznych dla dzieci,
 - b) prowadzenie praktyk,
 - c) organizacja konkursów z zakresu doradztwa zawodowego,
 - d) ferie w poradni,
 - e) wakacje w poradni,

f) wolontariat.

Zadania powyższe na terenie powiatu realizuje 5 psychologów, 4 pedagogów, 3 logopedów.

Poradnie współpracują z placówkami oświatowymi, ale również z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, służbą zdrowia, sądem - Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Policją, Prokuraturą, ośrodkami pomocy społecznej oraz z innymi placówkami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny.

Kierunki rozwoju Poradni – planowane formy działalności na lata 2016-2025:

1. Zapewnienie dostępności usług dla jak największej grupy klientów:
oferta Poradni prezentowana jest na początku każdego roku szkolnego drogą elektroniczną lub w formie telefonicznej, a także prezentowana na spotkaniach z rodzicami.
2. Dbanie o zaspokajanie i właściwą realizację potrzeb klientów
 - a) coroczne wzbogacanie oferty Poradni z uwzględnieniem oczekiwań klientów,
 - b) gromadzenie informacji o potrzebach szkół, przedszkoli i indywidualnych klientów w zakresie pomocy psychologiczno - pedagogicznej,
 - c) niesienie pomocy psychologiczno - pedagogicznej w sytuacjach kryzysowych lub traumatycznych.
3. Zintensyfikowanie współpracy Poradni ze środowiskiem lokalnym
 - a) realizacja wielu zadań poza terenem placówki, głównie na terenie szkół i przedszkoli,
 - b) aktywna współpraca z instytucjami oświatowymi i poza oświatowymi z terenu powiatu lwóweckiego,
 - c) podejmowanie różnych inicjatyw na rzecz środowiska i we współpracy ze środowiskiem.
4. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników pedagogicznych, które wpływają na podniesienie jakości świadczonych usług. Udział w kursach, szkoleniach, studiach podyplomowych (tyflopädagogika, surdopedagogika, neurologopedia, surdologopedia, terapia rodzin, terapia uzależnień, mediacje, trening zastępowania agresji, trening kontroli złości, terapia poznawczo - behawioralna).
5. Prowadzenie bieżącej działalności diagnostycznej i terapeutycznej.
6. Organizowanie warsztatów i szkoleń dla nauczycieli, rodziców i uczniów we współpracy z innymi instytucjami.
7. Doposażenie Poradni w najnowsze testy i pomoce dydaktyczne (sprzęt do terapii słuchu i wzroku, nowe pomoce do terapii integracji sensorycznej i Biofeedback, zakup nowych programów logopedycznych, nowe testy do badań pedagogicznych oraz psychologicznych).
8. Stosowanie nowych narzędzi i metod badawczych.

9. Poszerzenie oferty poradni w zakresie diagnozy, terapii i wydawania orzeczeń dla dzieci niedosłyszących/niesłyszących, niedowidzących/niewidzących, z autyzmem.
10. Poszerzenie oferty poradni w zakresie specjalistycznej terapii rodzin, terapii uzależnień, terapii poznawczo – behawioralnej, mediacji, treningu zastępowania agresji, treningu kontroli złości.
11. Badania dzieci i wydawanie orzeczeń:
 - a) do kształcenia specjalnego,
 - b) do indywidualnego nauczania,
 - c) do indywidualnego nauczania dzieci objętych rocznym obowiązkowym wychowaniem przedszkolnym,
 - d) opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.
12. Wspomaganie szkół zgodnie z ich potrzebami we współpracy z innymi instytucjami.
13. Prowadzenie badań przesiewowych:
 - a) mowy,
 - b) słuchu,
 - c) wzroku,
 - d) dojrzałości szkolnej,
 - e) ryzyka dysleksji.
14. Kontynuacja już podjętych działań.

1.2. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego, a także przed zjawiskami mogącymi zakłócić normalne funkcjonowanie obywateli, godzącymi w ogólnie-przyjęte normy postępowania. Bezpieczeństwo publiczne jest także stanem w społeczeństwie, który umożliwia jego sprawne funkcjonowanie.

W powiecie lwóweckim głównymi instytucjami mającymi na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa obywateli jest:

- 1) Komenda Powiatowa Policji w Lwówku Śląskim (KPP),
- 2) Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Lwówku Śląskim,
- 3) Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego współpracujące z innymi jednostkami z terenu powiatu w ramach szybkiego uzyskiwania informacji o zdarzeniach zagrażających ludziom, ich mieniu oraz środowisku, utrzymania stałego monitoringu potencjalnych zagrożeń, natychmiastowego ostrzegania i alarmowania zagrożonej ludności, a także

zapewnienia w razie potrzeby częściowego lub całkowitego rozwinięcia Systemu Wykrywania i Alarmowania Powiatu Lwóweckiego. Do jednostek tych należą:

- a) Gminne Centra Zarządzania Kryzysowego,
- b) Powiatowe Centrum Zdrowia,
- c) Powiatowy Inspektorat Weterynarii,
- d) Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidiologiczna,
- e) Zarząd Dróg Powiatowych,
- f) Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego,
- g) Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne .

Komenda Powiatowa Policji w Lwówku Śląskim (KPP), swoje ustawowe obowiązki wypełnia w stosunku do pięciu gmin za pośrednictwem następujących komórek organizacyjnych:

- 1) Komisariatu Policji w Gryfowie Śląskim,
 - a) Posterunku Policji w Mirsku,
 - b) Punktu Przyjęć w Lubomierzu,
- 2) Wydziału Kryminalnego,
- 3) Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego,
- 4) Rewiru Dzielnicowych w Lwówku Śląskim,
 - a) Punktu Przyjęć we Wleniu,
- 5) Jednoosobowego Stanowiska do Spraw Prasowo-Informacyjnych,
- 6) Zespołu Wspomagającego,
- 7) Zespołu do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych.

Zadania Policji w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, określone są w ustawach i przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ustaw.

Komenda Powiatowa Policji w Lwówku Śląskim oraz podległe jej komórki organizacyjne funkcjonują w systemie całodobowym. W taki sam sposób swoje zadania realizuje służba patrolowo-interwencyjna i ruchu drogowego, natomiast służby dochodzeniowe i operacyjne zapewniają ciągłość pracy w określonych godzinach.

Komenda w obrębie powiatu współpracowała i współpracuje z szeregiem jednostek, tj.:

- 1) Straż Miejska,
- 2) Straż Graniczna,
- 3) Urząd Celny,
- 4) Straż Pożarna,
- 5) Straż Leśna,

6) Straż Rybacka,

7) Straż Ochrony Kolei,

w zakresie potrzeb dotyczących utrzymania ładu i porządku na drogach, udzielaniu pomocy osobom poszkodowanym w wyniku zdarzeń drogowych, ujawnianiu pojazdów kradzionych oraz osób poszukiwanych, a także uczestniczenia we wspólnych akcjach mających na celu ograniczenie przestępstw, wspólnych szkoleniach dotyczących klęsk żywiołowych, sytuacjach kryzysowych.

Współpraca dotyczy również przedszkoli oraz szkół i polega na przeprowadzaniu pogadanek, wdrażaniu programów prewencyjnych.

Pozostałymi instytucjami, z którymi współpracuje Policja są:

- 1) odpowiednie wydziały urzędów miast i gmin oraz Starostwa Powiatowego, tj. miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej, Miejskie Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Wydział Komunikacji,
- 2) służby medyczne,
- 3) Urząd Skarbowy, Powiatowy Urząd Pracy,
- 4) inne Komendy Policji.

Tabela 3. Stan przestępczości w poszczególnych kategoriach i latach

Kategoria	2013 rok	2014 rok	2015 rok
Kradzieże pojazdów	10	10	13
Kradzieże z włamaniem	150	174	196
Kradzieże mienia	167	180	175
Bójki i pobicia	4	4	7
Przestępstwa narkotykowe	85	89	67

Źródło: opracowanie KPP w Lwówku Śl.

Powyżej przedstawione dane dotyczą niektórych przestępstw zaistniałych na terenie podległym Komendzie Powiatowej Policji w Lwówku Śląskim.

Przestępczość na terenie powiatu to przede wszystkim przestępczość przeciwko mieniu, którą stanowią kradzieże oraz kradzieże z włamaniem.

Duży procent stanowi tu przestępczość nieletnich. W roku 2015 nieletni popełnili 45 czynów karalnych, w tym 6 przestępstw i 39 wykroczeń. Większość z nich to kradzieże i kradzieże z włamaniem. Lwówecka policja w ramach zapobiegania przestępczości nieletnich realizuje

działania poprzez edukację na rzecz bezpieczeństwa, profilaktykę uzależnień, uświadamianie odpowiedzialności prawnej młodych ludzi.

Tabela 4. Stan bezpieczeństwa na drogach

Kategoria	2013 rok	2014 rok	2015 rok
Liczba kierujących poddanych badaniu na zawartość alkoholu	4 167	9 206	13 817
Liczba nietrzeźwych kierujących pojazdami	107	118	101
Liczba zatrzymanych praw jazdy	57	87	82
Kolizje drogowe	351	408	395
Wypadki drogowe	27	22	28

Źródło: opracowanie KPP w Lwówku Śl.

Najczęstszymi przyczynami wypadków drogowych są:

- 1) niedostosowanie prędkości do warunków drogowych,
- 2) nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu,
- 3) jazda niewłaściwa stroną drogi.

Procedura Niebieskiej Karty w poszczególnych latach

Tabela 5. Liczba interwencji domowych z uwzględnieniem przemocy w rodzinie

Kategoria	2013 rok	2014 rok	2015 rok
Interwencje domowe	333	223	139
Niebieskie karty	70	164	113
Przemoc w rodzinie (ilość wszczętych postępowań)	25	27	30

Źródło: opracowanie KPP w Lwówku Śl.

W roku 2013 w Komendzie Powiatowej Policji w Lwówku Śląskim odnotowano 333 interwencje domowe. Z tej liczby przyjętych interwencji sporządzono 70 Niebieskich Kart i wszczęto 25 postępowań dotyczących przemocy w rodzinie.

W 2014 roku odnotowano 223 interwencje domowych, z czego w 164 przypadkach sporządzono Niebieskie Karty, a postępowań wszczęto 27. Natomiast w 2015 roku miało miejsce 139 interwencji

domowych, z czego w 113 przypadkach sporządzono Niebieską Kartę i przeprowadzono 30 postępowań.

Z przedstawionych liczb wynika, iż w przedmiotowym zagadnieniu od 2014 roku widoczna jest tendencja spadkowa ogólnej ilości interwencji domowych.

Tabela 6. Poszczególne zadania w zakresie problemów społecznych na bieżąco realizowane przez KPP w Lwówku Śląskim oraz sposoby ich realizacji

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy zadania
1.	Diagnoza środowisk zagrożonych uzależnieniami.	1) prowadzenie rozpoznania w ramach służby obchodowej danego rejonu pod względem zjawisk i zdarzeń mających wpływ na stan porządku publicznego (kontakty z mieszkańcami), 2) zdobywanie informacji o osobach uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, 3) spotkania z dyrektorami oraz pedagogami szkół,	1) dzielnicowy danego rejonu, 2) funkcjonariusze Zespołu Nietletnich i Patologii KPP w Lwówku Śląskim
2.	Zapobieganie narastaniu zjawiska alkoholizmu i narkomanii dorosłych dzieci i młodzieży.	1) prowadzenie rozmów profilaktycznych z osobami zagrożonymi uzależnieniami, 2) inicjowanie działań w stosunku do osób uzależnionych, w zakresie organizowania pomocy w umieszczeniu w zakładzie odwykowym, leczniczym (wnioski do Miejsko-Gminnych Komisji d.s. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), 3) pisemne powiadamianie Sądu Rejonowego w Lwówku Śl. Wydział III Rodzinny i Nietletnich w Lwówku Śl., 4) powiadamianie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śl., 5) prelekcje w szkołach: - ukazywanie destrukcyjnego, - wpływu picia alkoholu, - zażywania narkotyków na zdrowie, 6) niezwłoczne reagowanie na wszelkie sygnały dotyczące posiadania i rozprowadzania narkotyków (szczególnie na terenie lub w pobliżu szkół),	1) dzielnicowy danego rejonu, 2) funkcjonariusze Zespołu Nietletnich i Patologii KPP w Lwówku Śląskim
3.	Zapobieganie zjawisku demoralizacji i niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży.	1) w ramach rozpoznania osobowego, zdobywanie na bieżąco informacji o nietletnich zagrożonych demoralizacją i sprawcach czynów karalnych, 2) prowadzenie prelekcji w szkołach : a) odpowiedzialność karna z tytułu popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, b) ukazywanie zgubnej roli agresji przejawiającej się w grupach rówieśniczych, c) odpowiedzialność za własne zachowanie	1) dzielnicowy danego rejonu, 2) funkcjonariusze Zespołu Nietletnich i Patologii KPP w Lwówku Śląskim

		w stosunku do innych ludzi za swoje czyny,	
4.	Utworzenie systemu wsparcia dla ofiar przemocy.	1) udzielenie pomocy w formie poradnictwa prawnego, 2) wdrożenie procedury pod nazwą "Niebieska Karta" - udział policjantów w Zespołach Interdyscyplinarnych oraz w grupach roboczych, 3) w ramach prowadzonego postępowania przygotowawczego, podjęcie prawnych działań mających na celu odizolowanie sprawcy przemocy od jego ofiary (nakaz niezwłocznego opuszczenia miejsca zamieszkania, zakaz zbliżania się do osoby pokrzywdzonej),	1) dzielnicowy, 2) koordynatorzy lokalni procedury „Niebieska Karta”, 3) funkcjonariusz prowadzący postępowanie przygotowawcze
5.	Zorganizowanie szkolenia w zakresie przemocy w rodzinie.	1) prowadzenie szkoleń wewnętrznych	1) funkcjonariusze z Wydziału Kadr Szkolenia Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu, 2) wyznaczony funkcjonariusz Kadry Kierowniczej KPP w Lwówku Śląskim.

Źródło: opracowanie KPP w Lwówku Śl.

Działania KPP w Lwówku Śląskim na lata 2016-2018 oparte są o priorytety Komendy Głównej Policji (KGP) oraz Komendy Wojewódzkiej Policji (KWP). Muszą być one spójne w całym kraju. Należą do nich:

- 1) wzmocnienie współpracy ze społeczeństwem,
- 2) zwalczanie zagrożeń, w szczególności cyberprzestępczości,
- 3) skuteczne eliminowanie przestępczości najbardziej społecznie uciążliwej,
- 4) poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- 5) bezpieczeństwo imprez masowych,
- 6) podwyższanie kompetencji zawodowych funkcjonariuszy i pracowników Policji,
- 7) poprawa warunków pełnienia służby/pracy.

Głównymi celami strategicznymi pracy policji lwóweckiej w ramach poprawy jakości pracy, wizerunku Policji oraz poczucia bezpieczeństwa obywateli są i będą:

- 1) poprawa poczucia bezpieczeństwa mieszkańców poprzez podniesienie skuteczności zapobiegania i zwalczania przestępczości pospolitej,

- 2) poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- 3) podniesienie skuteczności w rozpoznawaniu i ściganiu przestępstw i wykroczeń społecznie uciążliwych,
- 4) podniesieniu na wyższy poziom standardu obsługi interesantów zgodnie z oczekiwaniami społecznymi,
- 5) poprawa bezpieczeństwa imprez masowych.

Bardzo ważnym czynnikiem działania lwóweckiej Policji jest kontakt ze społeczeństwem, realizowany poprzez debaty społeczne w ramach rządowego programu, polegającego na koordynacji działań Policji, administracji rządowej, samorządowej oraz organizacji pozarządowych w celu poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego. Debaty mają na celu zdiagnozowanie potrzeb i oczekiwań społeczeństwa w zakresie poprawy bezpieczeństwa. Pozwalają na wymianę informacji między Policją a mieszkańcami, by można było wypracować wspólne metody eliminowania zaistniałych zagrożeń.

1.3. Rynek pracy

Jednostką organizacyjną powiatu lwóweckiego odpowiedzialną za realizację polityki rynku pracy jest Powiatowy Urząd Pracy we Lwówku Śląskim.

Powiatowy Urząd Pracy w Lwówku Śląskim działając w oparciu o przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizuje działania w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych, udzielania pomocy pracodawcom, inicjowania, organizowania i finansowania usług i instrumentów rynku pracy oraz współpracy z innymi instytucjami. Działania aktywizacyjne prowadzone przez urząd są najważniejszym, ale nie jedynym elementem pracy PUP. Istotną częścią funkcjonowania urzędu są działania osłonowe związane z utratą pracy, tj. wypłata zasiłków osobom uprawnionym oraz opłacanie składek zdrowotnych, a także wypłata dodatku aktywizacyjnego dla osób uprawnionych do zasiłku podejmujących w jego trakcie zatrudnienie. Dzięki realizowanym działaniom wg stanu na koniec czerwca 2015 r. powiat lwówecki po raz pierwszy w ostatnim pięcioleciu osiągnął wskaźnik stopy bezrobocia poniżej 20 punktów procentowych, tj. 19,9%. Na koniec grudnia 2015 r. wskaźnik ten wynosił 19,4%. Jest to najlepszy wynik w okresie ostatnich siedmiu lat - o 3,2% niższy niż na koniec grudnia 2014 r. oraz o 6,7 % niższy niż na koniec grudnia 2013r.

Tabela nr 7. Stopa bezrobocia w powiecie lwóweckim, województwie dolnośląskim oraz w Polsce w latach 2013-2015

Stan na 31 grudnia	2013r.	2014r.	2015r.
Stopa bezrobocia w powiecie lwóweckim	26,1%	22,6%	19,4%
Stopa bezrobocia w województwie dolnośląskim	13,1%	10,4%	8,6%
Stopa bezrobocia w Polsce	13,4%	11,4%	9,8%

Źródło: opracowanie PUP w Lwówku Śl.

Obserwując liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP można zauważyć wyraźną tendencję spadkową. Według stanu na koniec grudnia 2015 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lwówku Śląskim zarejestrowanych było 2 803 (w tym 1 327 kobiet). W porównaniu do grudnia 2014r. liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 525 osób (ww. okresie zarejestrowanych było 3 328 osób, z czego 1 616 stanowiły kobiety). W stosunku do grudnia 2013 r. liczba osób zmniejszyła się aż o 1 236. Według stanu na koniec grudnia 2013 r. status osoby bezrobotnej posiadało 4 039 osób (w tym 1 962 kobiety).

Tabela nr 8. Porównanie ogólnej liczby bezrobotnych w latach 2013-2015

Stan na 31 grudnia	2013r.	2014r.	2015r.
Liczba osób bezrobotnych ogółem	4 039	3 328	2 803
*w tym kobiety	1 962	1 616	1 327

Źródło: opracowanie PUP w Lwówku Śl.

Porównując bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania można zaobserwować, że wśród ww. przeważają osoby mieszkające na wsi. Według stanu na 31 grudnia 2013 r. na wsi mieszkało 2 169 bezrobotnych, co stanowi 53,7 % ogólnej liczby osób posiadających status osoby bezrobotnej w tym okresie. W grudniu 2014 r. 1 809 osób zamieszkujących na wsi było bezrobotnych (tj. 54,4%). Według stanu na 31 grudnia 2015 r. osoby mieszkające na wsi stanowiły 52,8% bezrobotnych (tj. 1481 osób).

Tabela nr 9. Porównanie bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania

Stan na 31 grudnia	2013r.	2014r.	2015r.
Wieś	2 169	1 809	1 481
Miasto	1 870	1 519	1 322

Źródło: opracowanie PUP w Lwówku Śl.

Kierunki działań Powiatowego Urzędu Pracy w Lwówku Śląskim szczegółowo wyznacza i określa Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2015-2020 przyjęty uchwałą Nr XII/65/15 Rady Powiatu Lwóweckiego z dnia 23 października 2015 r. Ww. Program zawiera opis działań przyjętych do realizacji przez Powiatowy Urząd Pracy w celu osiągnięcia lepszych wyników zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Dokument określa cel główny tj. „wzrost możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lwówku Śląskim poprzez tworzenie miejsc pracy, promowanie i wspieranie przedsiębiorczości oraz podnoszenie, zmianę lub nabywanie kwalifikacji w ramach oferowanych form wsparcia” oraz cele szczegółowe. Cel główny zostanie osiągnięty dzięki realizacji celów szczegółowych, na które składają się poszczególne zadania. Program zawiera również wskaźniki monitorowania realizacji poszczególnych zadań i przewidywane efekty podjętych działań. Do programu załączono informację o sytuacji rynku pracy powiatu lwóweckiego i działaniach realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Lwówku Śląskim.

1.4. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest realizowana przez miejsko - gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu gmin: Lwówek Śląski, Gryfów Śląski, Mirsk, Wleń i Lubomierz oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim. W sieci pomocy społecznej na terenie powiatu swoje miejsce zajmują również domy pomocy społecznej w Mirsku i Nielestnie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Lwówku Śląskim oraz Dom dla Dzieci „Nadzieja” w Lubomierzu.

Instytucje zajmujące się pomocą społeczną świadczą wsparcie finansowe, usługowe, pomoc w naturze oraz w formie pracy socjalnej.

Tabela 10. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z uwzględnieniem powodów trudnej sytuacji życiowej

Lp	Powód trudnej sytuacji życiowej	Gmina Lwówek Śląski			Gmina Gryfów Śląski			Gmina Mirsk			Gmina Lubomierz			Gmina Wleń			Razem		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
1.	ubóstwo	210	233	223	339	302	314	482	444	412	202	211	190	9	3	7	1	1	1
2.	sieroctwo	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2	2	0	0	0	2	2
3.	bezdomność	7	7	9	16	10	7	2	2	4	3	5	2	5	5	5	33	29	27
4.	bezrobocie	269	243	225	223	224	211	384	357	331	168	159	130	166	139	129	1	1	1
5.	niepełnosprawność	140	145	162	110	117	123	158	153	155	100	123	117	59	57	59	567	595	616
6.	długotrwała lub ciężka choroba	90	88	111	76	69	64	42	44	39	27	43	52	18	13	17	253	257	283
7.	przemoc w rodzinie	12	15	8	4	3	3	1	1	0	0	3	2	1	1	1	18	23	14
8.	potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	potrzeba ochrony macierzyństwa	102	98	96	26	34	26	49	45	43	27	33	21	17	2	3	221	212	189

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w powiecie lwóweckim w latach 2013-2015 było ubóstwo. W ww. okresie z powodu ubóstwa udzielono wsparcia odpowiednio 1242, 1193 oraz 1146 rodzinom. Kolejną przyczyną udzielania pomocy społecznej było bezrobocie. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia ze względu na ten problem w okresie objętym analizą wyniosła adekwatnie 1210, 1122 i 1026. Niewątpliwie zjawisko ubóstwa jest ściśle związane z problemem bezrobocia. Na podstawie danych statystycznych dotyczących klientów pomocy społecznej w powiecie lwóweckim po problemie ubóstwa i bezrobocia najczęstszymi powodami korzystania ze wsparcia były: niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwała lub ciężka choroba.

Tabela 11. Rodzaje świadczeń z uwzględnieniem wydatkowanych środków finansowych

L.p.	Rodzaj świadczenia	Gmina Lwówek Śląski			Gmina Gryfów Śląski			Gmina Mirsk			Gmina Lubomierz			Gmina Wleń			Razem		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
		Wysokość świadczenia																	
1.	Zasiłki stałe	316	330	351	297	333	342	592	566	563	282	332	330	179	211	235	1 167	1 773	1 822
		085	600	197	279	043	158	136	343	575	294	485	986	388	493	000	182	964	916
2.	Zasiłki okresowe	407	407	383	592	556	510	1012	396	953	296	279	268	206	171	160	2 514	1 811	2276 574
		544	348	879	330	891	140	292	496	000	118	059	748	218	819	807	502	613	
3.	Zasiłki celowe	146	131	147	205	194	253	123	146	105	59	77	83	20	19	20	555 084	569	610 949
		726	707	343	059	387	767	674	605	685	425	156	456	200	999	698		854	
4.	Dożywianie dzieci	314	287	303	63	13	10	128	140	136	149	130	149	71	86	79	727 980	657	679 637
		936	444	762	619	771	352	191	772	776	900	000	000	334	000	747		987	
5.	Schronienie	8	12	275	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	8 529	12 494	279
		529	494																
6.	Usługi opiekuńcze	67	85	87	59	60	53	5	9	12	2	3	5	0	0	0	134 353	159	158 146
		028	995	271	521	310	398	166	671	276	638	603	201	0	0			579	

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego

Tabela 12. Rodzaje świadczeń z uwzględnieniem liczby świadczeniobiorców, którym przyznano decyzją świadczenie

L.p.	Rodzaj świadczenia	Gmina Lwówek Śląski			Gmina Gryfów Śląski			Gmina Mirsk			Gmina Lubomierz			Gmina Wleń			Razem		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
		Liczba świadczeniobiorców																	
1.	Zasiłki stałe	89	86	92	76	84	87	130	122	117	69	82	81	46	50	49	410	424	426
2.	Zasiłki okresowe	211	198	183	237	233	229	391	365	336	145	144	124	129	101	102	1 113	1 041	974
3.	Zasiłki celowe	244	182	231	255	308	296	394	393	344	125	118	114	95	89	89	1 113	1 090	1 074
4.	Dożywianie dzieci	313	281	304	98	109	89	152	161	150	254	257	256	156	161	121	973	969	920
5.	Schronienie	5	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	5	4	3
6.	Usługi opiekuńcze	15	13	21	32	31	30	2	4	5	4	10	8	0	0	0	53	58	64

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego

Tabela 13. Liczba świadczeń, z uwzględnieniem typów rodzin

L.p.	Typy rodzin i świadczeniobiorców	Gmina Lwówek Śląski			Gmina Gryfów Śląski			Gmina Mirsk			Gmina Lubomierz			Gmina Wleń			Razem		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
		Liczba rodzin i gospodarstw domowych																	
1.	Rodziny ogółem	397	370	373	413	392	398	527	496	460	221	241	211	197	178	165	1 755	1 677	1 607
2.	Gospodarstwa jednoosobowe	149	155	161	237	240	244	313	290	266	94	111	105	61	60	68	854	856	844
3.	Rodziny niepełne	53	44	41	49	50	57	67	59	52	34	31	31	31	22	16	234	206	197
4.	Rodziny pełne (do 2 dzieci)	125	102	91	45	41	43	114	104	94	71	71	55	34	28	23	389	346	306
5.	Rodziny wielodzietne (od 3 dzieci)	50	45	47	37	36	34	40	37	35	20	19	17	17	14	10	164	151	143
6.	Rodziny emerytów i rencistów	64	61	73	56	58	54	48	41	51	7	14	15	26	24	18	201	198	211
7.	Bezdomni	7	7	9	16	10	7	2	2	4	3	5	2	5	4	6	33	28	28

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego

Wśród priorytetów i kierunków działań jako najważniejsze do zrealizowania w latach 2016-2025 miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu lwóweckiego wskazały:

- 1) podejmowanie działań mobilizujących beneficjentów pomocy społecznej do poszukiwania zatrudnienia i usamodzielnienia się przy wykorzystaniu karty aktywności zawodowej, której celem jest współpraca podopiecznego OPS z pracownikiem socjalnym w znalezieniu zatrudnienia,
- 2) podejmowanie działań przeciwdziałających i eliminujących negatywne skutki psychospołeczne i społeczne bezrobocia oraz ubóstwa. Działania te oparte będą głównie na udziale OPS w programach pomocowych rządu i kierowaniu odpowiedniej pomocy do członków rodzin (dzieci) wspieranych grup bezrobotnych,
- 3) wspieranie rodzin – prowadzenie terapii rodzinnej rozumianej jako działania psychologiczne, pedagogiczne i socjologiczne, mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej zadań,
- 4) realizację zadań dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom i zmniejszeniu skutków tego zjawiska,
- 5) podtrzymywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu poprzez zaangażowanie środowiska lokalnego i współpracę z samorządem lokalnym,
- 6) podniesienie poziomu opieki dla ludzi starszych poprzez zwiększenie wymiaru usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych i samotnych oraz zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Jakościowo inne, niż ośrodków pomocy społecznej w gminach są zadania powiatu realizowane przez następujące instytucje:

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W LWÓWKU ŚLĄSKIM

Jednym z najważniejszych zadań PCPR jest poszukiwanie, szkolenie i wspieranie rodzin, gotowych podjąć się opieki nad dzieckiem lub dziećmi, które z różnych względów nie mogą wychowywać się w rodzinach biologicznych.

Od dnia 1 stycznia 2012 roku obowiązki jednostek samorządu terytorialnego oraz organów administracji rządowej w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie rodzinnej oraz instytucjonalnej w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. W przypadku pilnej konieczności, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która osiągnęła pełnoletności przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25-go roku życia, jeżeli się uczy.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- a) rodzina zastępcza spokrewniona,
- b) rodzina zastępcza niezawodowa,
- c) rodzina zastępcza zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- d) rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę wychowanie.

Spokrewnione rodziny zastępcze tworzone są przez wstępnych (dziadków) lub rodzeństwo dziecka, natomiast rodziny niezawodowe tworzą osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (dalsi krewni lub osoby obce).

Tabela 14. Dane dotyczące rodzin zastępczych na terenie powiatu lwóweckiego w latach 2013-2015

Rok	Liczba rodzin zastępczych	Liczba małoletnich i pełnoletnich wychowanków
2013	93	137
2014	84	126
2015	83	137

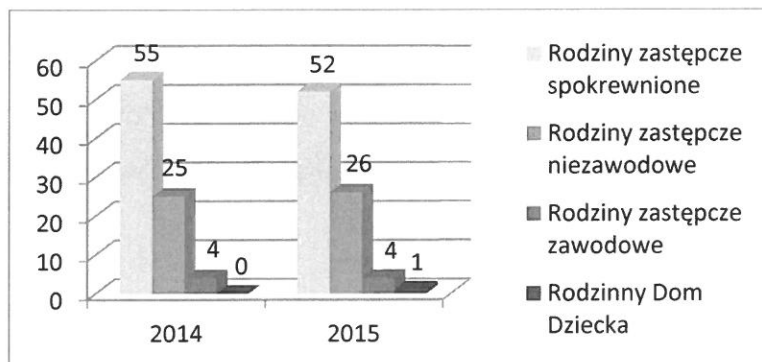
Źródło: opracowanie własne

Za każde dziecko umieszczone w pieczy zastępczej koszty ponosi powiat pochodzenia dziecka. Od wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem dziecka po raz pierwszy w pieczy zastępczej zobowiązane są do ponoszenia odpowiednio wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, tj.:

- 1) 10% wydatków – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Osoby opuszczające rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą po osiągnięciu pełnoletności obejmuje się pomocą pieniężną na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie. Ponadto udzielana jest pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

Wykres 1. Rodzinne formy pieczy zastępczej w powiecie lwóweckim w latach 2014-2015

Źródło: opracowanie własne

Z przedstawionych wyżej danych wynika, że na terenie powiatu lwóweckiego w latach 2014-2015 funkcjonowało najwięcej rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem, gdzie opiekę sprawowały głównie osoby spokrewnione w linii prostej, tj. dziadkowie, następnie rodzeństwo. Znacznie mniejszą grupę stanowiły rodziny niezawodowe, a najmniejszą rodziny zawodowe, w tym 2 pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz 1 rodzinny dom dziecka.

Głównym celem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim w zakresie pieczy zastępczej w latach 2016-2025 jest zorganizowanie efektywnego systemu wsparcia nad rodziną i dzieckiem.

Cel ten rozwinięty został o pięć celów szczegółowych, które wskazują na główne obszary działań w obrębie zadań wynikających z pieczy zastępczej:

- 1) propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego,
- 2) powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej,
- 3) pomoc w usamodzielnieniu wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych,
- 4) wsparcie istniejących form pieczy zastępczej w powiecie lwóweckim,
- 5) podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pieczy zastępczej.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE I PROGRAMY WSPÓŁPRACY

Podstawę współpracy powiatu lwóweckiego z organizacjami pozarządowymi reguluje „Wieloletni program współpracy Powiatu Lwóweckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2016-2019” przyjęty Uchwałą Nr XIII/74/15 Rady Powiatu Lwóweckiego z dnia 27 listopada 2015 roku. Na terenie powiatu lwóweckiego funkcjonuje około 140 organizacji pozarządowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy. Corocznie Zarząd Powiatu ogłasza konkursy w ramach których organizacje mogą pozyskać środki na realizację swych zadań. Współpraca pozafinansowa polega na konsultowaniu aktów prawnych. Organizacje pozarządowe pełnią ważną rolę społeczną, często świadczą usługi których nie są w stanie realizować instytucje rządowe i samorządowe. Na terenie powiatu lwóweckiego działają dwie organizacje istotne dla obszaru pomocy społecznej: Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie Nadzieja, które prowadzi na zlecenie powiatu placówkę opiekuńczo-wychowawczą w Lubomierzu oraz Caritas Archidiecezji Legnickiej. W ramach działalności Caritas prowadzi

Warsztat Terapii Zajęciowej we Lwówku Śląskim oraz organizuje pomoc dla chorych i ubogich mieszkańców powiatu.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Jednym z wielu zadań własnych powiatu lwóweckiego jest prowadzenie i rozwój infrastruktury Domów Pomocy Społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Domy Pomocy Społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne.

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy:

- 1) dla osób w podeszłym wieku,
- 2) dla osób przewlekle somatycznie chorych,
- 3) dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 4) dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- 5) dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
- 6) dla osób niepełnosprawnych fizycznie.

Na terenie powiatu lwóweckiego znajdują się dwa Domy Pomocy Społecznej:

Dom Pomocy Społecznej w Nieletnie jest zamieszkiwany przez osoby niepełnosprawne intelektualnie z różnym stopniem niepełnosprawności, począwszy od osób z pogranicza normy intelektualnej do głębokiego upośledzenia. Oprócz niepełnosprawności intelektualnej dochodzą różnorodne upośledzenia fizyczne. Dom zapewnia prawidłowe warunki bytowe, doświadczony zespół pracowniczy świadczy usługi opiekuńcze i wspomagające. Opieka ta sprawowana jest zgodnie z obowiązującym standardem. Podzielona jest na trzy działy:

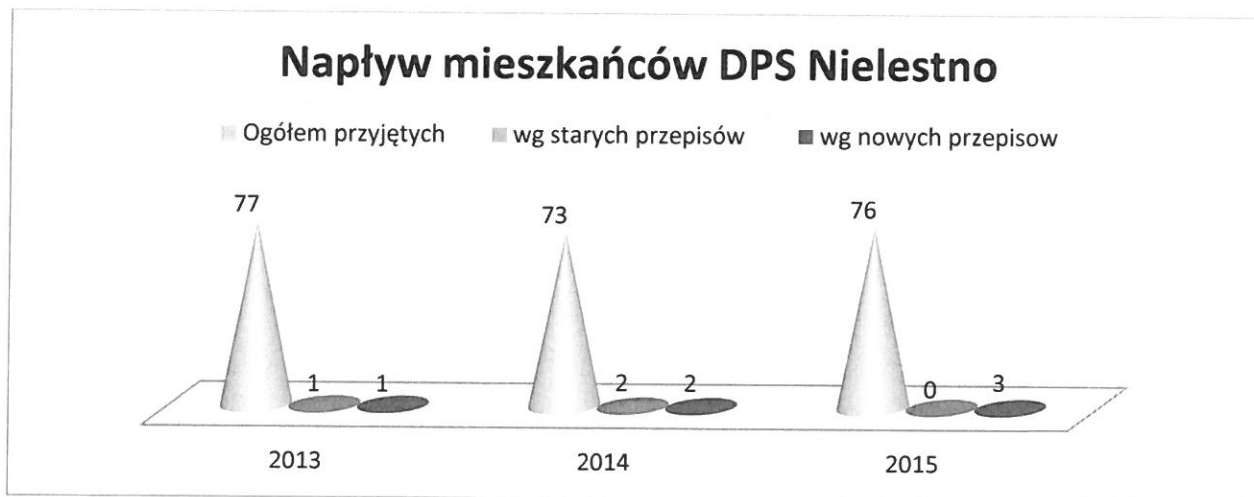
- 1) opiekuńczo-terapeutyczny,
- 2) księgowo-administracyjny,
- 3) gospodarczy.

Podstawę organizacji czasu wolnego i aktywizacji mieszkańców stanowią różne formy terapii. W zależności od oczekiwań, uzdolnień i sprawności do dyspozycji mieszkańców pozostają:

- 1) pracownia terapii zajęciowej - jest zestawem czynności fizycznych i umysłowych inspirowanych i prowadzonych przez zespół specjalistów w celu utrzymania czy

- przywrócenia odpowiedniej sprawności psychofizycznej podopiecznych,
- 2) pracownia komputerowa - mieszkańcy zgłębiają tajniki obsługi komputera, internetu, kontaktują się ze światem zewnętrznym, nawiązują przyjaźnie; wykorzystując specjalistyczne programy do komunikacji potrafimy komunikować się z mieszkańcami z porażeniem mózgowym oraz głębiej upośledzonymi, z którymi komunikacja werbalna nie jest możliwa,
 - 3) zajęcia muzyczne, podczas których mieszkańcy uczą się śpiewu, tańców, prowadzone są zajęcia z rytmiki, nauki gry na instrumentach. Dumą i chlubą domu jest zespół muzyczny "SKAUCI", który cieszy się dużym uznaniem - nie tylko w środowisku lokalnym, ale również na terenie całego kraju i za granicą (Niemcy, Czechy, Dania),
 - 4) biblioterapia z bogatym księgozbiorem książek i czasopism,
 - 5) sekcja sportowa "ORZEŁ" Olimpiad Specjalnych - gdzie mieszkańcy podnoszą swoją sprawność fizyczną uczestnicząc w treningach i zawodach sportowych,
 - 6) zajęcia kulinarne,
 - 7) pracownia majsterkowicza,
 - 8) filmoterapia.

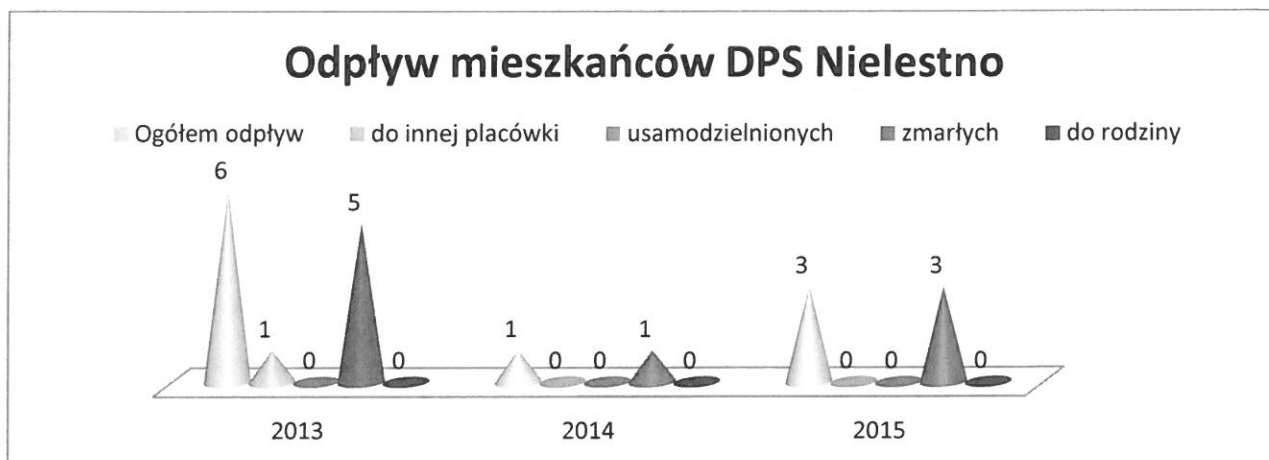
Wykres 2. Napływ mieszkańców DPS Nieleśtno wg sprawozdania przekazanego do CAS

Źródło: opracowanie własne

Powyższy wykres wskazuje, że ilość osób przyjętych w latach sprawozdawczych utrzymuje się na podobnym poziomie.

Wykres 3. Odpływ mieszkańców DPS Nielestno wg sprawozdania przekazanego do CAS

Źródło: opracowanie własne

Z przedstawionych powyżej danych wynika, iż odpływ mieszkańców z DPS Nielestno w przeciągu dwóch ostatnich lat był spowodowany śmiercią mieszkańców, tylko w 2013 roku nastąpiło przeniesienie podopiecznego do innej placówki.

DPS Nielestno przyjął główne zadania do zrealizowania w kolejnych latach:

- 1) utrzymanie obowiązujących standardów w zakresie usług bytowych, opiekuńczo-terapeutycznych i wspomagających na wysokim poziomie, przynoszącym zadowolenie mieszkańcom i członkom ich rodzin,
- 2) pełne otwarcie na środowisko i integracja z nim,
- 3) w miarę możliwości finansowych, poprawę stanu bazy lokalowej i jej unowocześnienie,
- 4) rozszerzanie wachlarza propozycji terapeutycznych,
- 5) doposażenie terapii i rehabilitacji w niezbędny sprzęt,
- 6) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- 7) aktywizację społeczną i zawodową mieszkańców w różnych sferach życia, która umożliwi im w miarę samodzielne funkcjonowanie w środowisku,
- 8) dofinansowywanie turnusów rehabilitacyjnych i zakupu sprzętu ortopedycznego,
- 9) kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych przez sport i rekreację.

Tabela 15. Wysokość nakładów na poszczególne lata, ujęto w załączonych tabelach planistycznych.

Nazwa zadania	Wartość zadania	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych poprzez sport i rekreację	250.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Rozwijanie współpracy ze środowiskiem poprzez udostępnianie możliwości uczestniczenia w różnych formach terapeutycznych proponowanych i prowadzonych przez Dom	50.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Podnoszenie poziomu świadczonych usług w zakresie pomocy społecznej poprzez doposażanie domu w sprzęt sportowy, rekreacyjny i rehabilitacyjny, podnoszenie kwalifikacji kadry oraz dbałość o utrzymywanie obowiązującego poziomu standardu	285.000	15.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Remont obiektu pałacowego związany z wymianą poszycia dachowego, elewacji i izolacją.	900.000		450.000	450.000							
Usuwanie barier architektonicznych poprzez poprawę stanu istniejących podjazdów i montaż poręczy w ciągach komunikacyjnych obiektu	25.000	5.000	20.000								
Razem	1.510.000	50.000	530.000	510.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000

Źródło: opracowanie własne

Uzasadnienie:

Planowane zadania są zgodne ze strategią powiatu na wymienione lata, ich realizacja uwarunkowana jest wysokością kwot wydatków przeznaczonych na te cele w budżecie jednostki i wpływom z darowizn. Zadania z zakresu poprawy stanu obiektu DPS warunkują jego dalsze funkcjonowanie w tym charakterze. Konkurencyjność w zakresie pozyskiwania mieszkańców, wymaga stałej dbałości o poziom świadczonych usług i zadowolenia korzystających z nich osób.

Dom Pomocy Społecznej w Mirsku jest miejscem pobytu dla 85 przewlekle somatycznie chorych kobiet i mężczyzn. Dom zapewnia mieszkańcom podstawowy zakres usług:
W zakresie potrzeb bytowych:

- 1) miejsce zamieszkania wyposażone w niezbędne meble, pościel i bieliznę pościelową, sprzęt oraz środki utrzymania higieny osobistej,
- 2) wyżywienie, w tym dietetyczne, zgodnie ze wskazaniami lekarza, w ramach obowiązującej stawki żywieniowej,
- 3) zapewnienie odzieży, bielizny osobistej i obuwia (w miarę potrzeby).

W zakresie usług opiekuńczych:

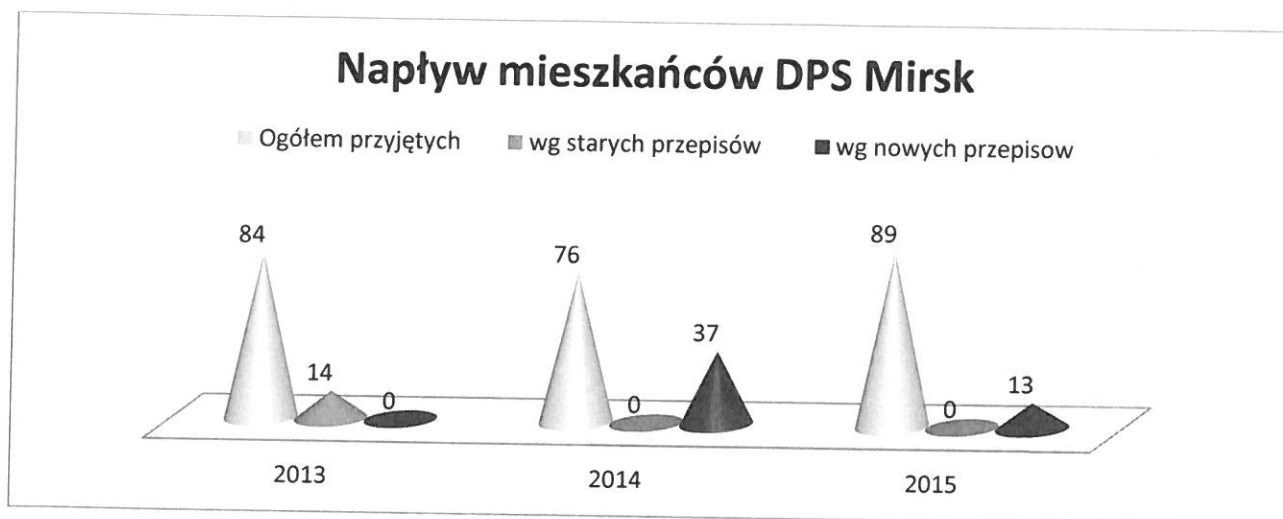
- 1) udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych łącznie z karmieniem i ubieraniem, myciem i kąpaniem osób, które same nie mogą wykonać tych czynności,
- 2) podnoszenie sprawności fizycznej oraz aktywizowanie mieszkańców w ich codziennym życiu,
- 3) udzielanie niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych.

W zakresie wspomagania:

- 1) organizowanie terapii zajęciowej,
- 2) zapewnienie korzystania z biblioteki i prasy codziennej,
- 3) organizowanie świąt, uroczystości okazjonalnych oraz umożliwienie brania udziału w imprezach kulturalnych, sportowych i turystycznych,
- 4) umożliwienie kontaktu z duchownym i udziału w praktykach religijnych zgodnie z wyznaniem mieszkańca.

Dom świadczy również usługi rehabilitacji w zakresie potrzeb zdrowotnych zgodnie z przysługującymi uprawnieniami i zaleceniami lekarskimi.

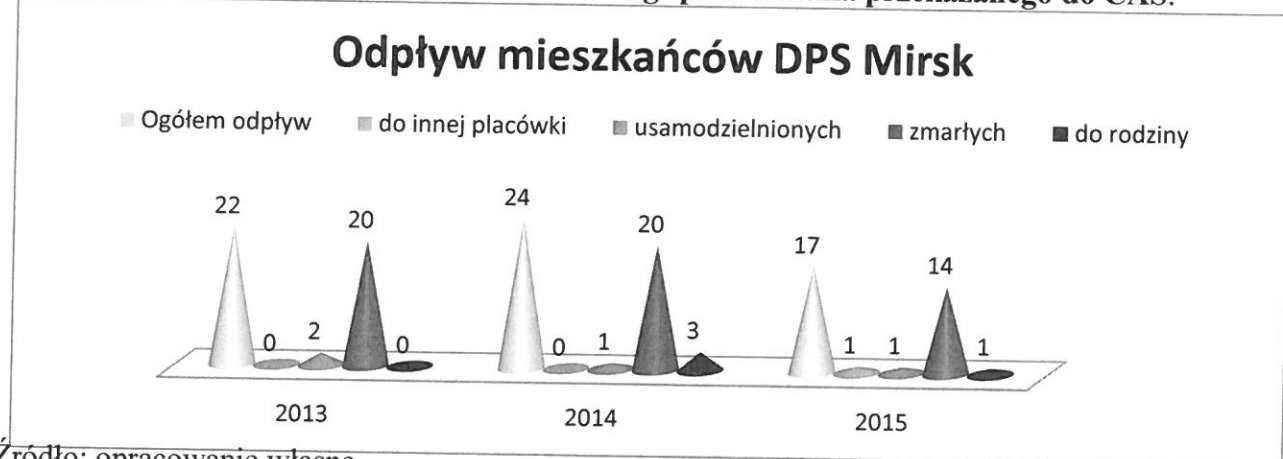
Wykres 4. Napływ mieszkańców DPS Mirsk wg sprawozdania przekazanego do CAS.

Źródło: opracowanie własne

W 2015 roku można zaobserwować znaczny wzrost mieszkańców DPS w Mirsku, jednak najwięcej przyjęć było w 2014 roku.

Wykres 5. Odpływ mieszkańców DPS Mirsk wg sprawozdania przekazanego do CAS.

Źródło: opracowanie własne

Głównym czynnikiem odpływu mieszkańców z DPS Mirsk jest śmierć, okresowo zdarzają się powroty do rodziny.

Tabela 16. Priorytety i kierunki działań DPS w Mirsku na lata 2016 - 2025

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działania	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych	1. Modernizacja i bieżące remonty pomieszczeń mieszkalnych, sanitariatów oraz zaplecza gospodarczego, w celu utrzymania standardów	1. termomodernizacja obiektów 2. remont i modernizacja istniejących łazienek i sanitariatów 3. malowanie pomieszczeń mieszkalnych mieszkańców, ciągów komunikacyjnych oraz zaplecza gospodarczego 4. modernizacja i remont zaplecza działu żywienia 5. usprawnienie funkcjonowania usług pralniczych	- DPS - Starostwo Powiatowe	- budżet DPS - środki własne powiatu - dotacje z DUW - środki pochodzące z Unii Europejskiej	2016 - 2018 2016 - 2025
		1. likwidacja barier komunikacyjnych – zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych 2. organizacja wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne 3. zakup sprzętu rehabilitacyjnego 4. doposażanie pomieszczeń mieszkalnych oraz świetlic terapeutycznych 5. rozbudowa oraz modernizacja istniejących zewnętrznych ciągów komunikacyjnych 6. budowa zewnętrznego zaplecza rehabilitacyjnego (siłownia zewnętrzna, Petanka) 7. utworzenie nowych pomieszczeń do terapii i rehabilitacji mieszkańców	- DPS - Starostwo Powiatowe - NGO	- budżet DPS - środki własne powiatu - środki PFRON - dotacje z DUW - środki pochodzące z Unii Europejskiej	2017 2016 - 2015

3. Zwiększanie aktywności społecznej i przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych	1. organizowanie różnego typu przedsięwzięć kulturalnych i sportowych dla osób starszych i niepełnosprawnych 2. opracowywanie programów i projektów aktywizujących osoby starsze i niepełnosprawne 3. współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych 4. rozwój i promocja wolontariatu	- DPS - NGO	- budżet DPS - środki pochodzące z Unii Europejskiej - dotacje NGO	2016 - 2025
	4. Rozbudowa zaplecza instytucjonalnego	1. poprawa jakości świadczonych usług poprzez podnoszenie kwalifikacji pracowników 2. aktywizacja środowiska lokalnego na rzecz poprawy funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych	- DPS - NGO	- budżet DPS - środki pochodzące z Unii Europejskiej - dotacje z Powiatowego Urzędu Pracy

Źródło: opracowanie własne

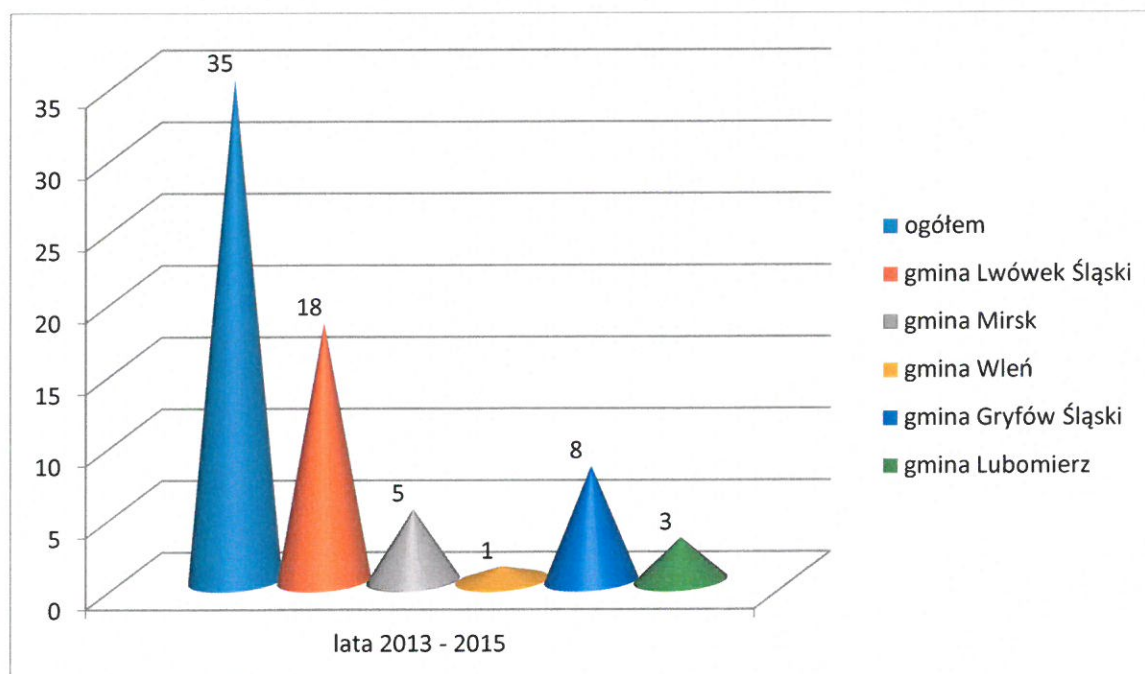
Źródło: opracowanie własne

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W LWÓWKU ŚLĄSKIM

Warsztat został utworzony 31 grudnia 2007 roku z myślą o osobach niepełnosprawnych, niezdolnych do podjęcia pracy. Jednostką prowadzącą jest Caritas Diecezji Legnickiej. WTZ jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką, stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Uczestnikami warsztatu są osoby posiadające umiarkowany stopień niepełnosprawności z /symbolami orzeczenia: 01 – U, 02 – P, w 2015 roku uczestnikami warsztatu było 35 osób, z czego 16 uczestników posiadało orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wykres 6. Liczba uczestników WTZ w latach 2013 -2015 z podziałem na gminy wg sprawozdania z działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej Caritas im. Św. Krzysztofa w Lwówku Śląskim.

Źródło: opracowanie własne

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania uczestników warsztatu, największą liczbę stanowią mieszkańcy gminy Lwówek Śląski, następne gminy Gryfów Śląski.

Rolą warsztatu jest także przygotowanie poszczególnych niepełnosprawnych do pełnienia możliwie wielu realnych ról społecznych oraz przygotowanie ich do aktywnego funkcjonowania w środowisku lokalnym i korzystania z placówek użyteczności publicznej.

- 1) zakup 9 osobowego busa – na ten cel przeznaczono kwotę 120 000 zł, jego realizacja ma nastąpić w 2016 roku,
- 2) utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej w 2018 roku – na realizację tego zadania zaplanowano kwotę 2 000 000 zł.

DOM DLA DZIECI „NADZIEJA” W LUBOMIERZU

Od dnia 15 stycznia 2013 roku na zlecenie powiatu piecza zastępcza w formie instytucjonalnej w powiecie lwóweckim sprawowana jest przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą pod nazwą Dom dla Dzieci „NADZIEJA” w Lubomierzu. Jednostka prowadząca dom dysponuje 14 miejscami. Placówka zapewnia całodobową opiekę, wychowanie oraz edukację zbliżone do warunków domowych, a także atrakcyjne formy wypoczynku i rozrywki. Pobyt dziecka w instytucji ma charakter przejściowy.

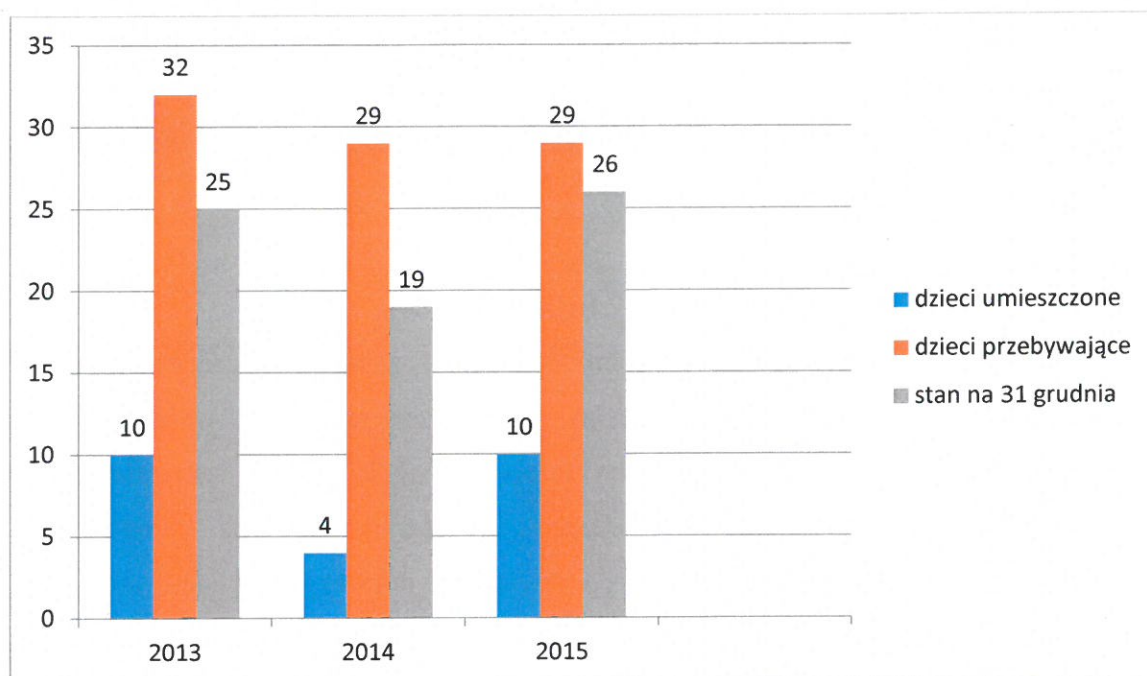
Tabela 17. Wykaz dzieci przebywających, umieszczonych i opuszczających dom dla dzieci „Nadzieja” w Lubomierzu w latach 2013-2015 oraz średni koszt utrzymania

Rok	Liczba dzieci przebywających wg stanu na dzień 31 grudnia	Liczba dzieci umieszczonych	Liczba dzieci, które opuściły placówkę	Średni miesięczny koszt utrzymania
2013	16	18	2	2 857,14 zł
2014	14	3	5	2 959,75 zł
2015	14	2	2	3 041,55 zł

Źródło: opracowanie własne

Wśród kierunków działań na lata 2016-2025 Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” w Jeleniej Górze wskazało dalszą współpracę z powiatem lwóweckim w zakresie opieki nad dziećmi całkowicie lub częściowo pozbawionymi opieki rodziców poprzez prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu oraz prowadzenie procedur przysposobienia dzieci zgłaszanych do ośrodka adopcyjnego.

Wykres 7. Liczba małoletnich wychowanków z terenu powiatu lwóweckiego umieszczonych i przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w latach 2013 – 2015 oraz stan na 31 grudnia danego roku

Źródło: opracowanie własne

1.5. Uzależnienia

Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy. Organy, o których mowa popierają także tworzenie i rozwój organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewniają warunki sprzyjające działaniom tych organizacji.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną,

- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w kraju,
- 4) ograniczenie dostępności alkoholu,
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- 7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Co rok w każdej gminie podejmowana jest uchwała w sprawie programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dany rok kalendarzowy. Gminne programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są wytyczną do przedsięwzięć i działań promujących trzeźwość oraz ograniczających problemy alkoholowe w powiecie lwóweckim. Gminne programy zaadresowane są do wszystkich placówek, instytucji, stowarzyszeń, lokalnych liderów oraz wszystkich mieszkańców naszego powiatu zainteresowanych współpracą w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Na terenie powiatu lwóweckiego istnieje pięć Gminnych Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych tj.:

- 1) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lwówku Śląskim,
- 2) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfowie Śląskim,
- 3) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubomierzu,
- 4) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mirsku,
- 5) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wleniu.

Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz Gminne Komisje współpracują m.in. z:

- 1) Sądem Rodzinnym Wydział III Rodzinny i Nieletnich,
- 2) kuratorami zawodowymi ds. rodzinnych i nieletnich,
- 3) Komendą Powiatową Policji oraz podległymi jej komisariatami,
- 4) szkołami,
- 5) miejsko - gminnymi ośrodkami pomocy społecznej,
- 6) Caritas – Dom Diecezjalny w Lwówku Śląskim,
- 7) parafiami,

- 8) radami sołeckimi,
- 9) Strażą Miejską,
- 10) Polskim Komitetem Pomocy Społecznej.

Ponadto w Lwówku Śląskim znajduje się Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, która zgodnie ze swoim programem zajmuje się:

- 1) pomocą terapeutyczną dla członków rodzin z problemem alkoholowym,
- 2) pomocą terapeutyczną dla osób uzależnionych.

Dużym wsparciem dla osób uzależnionych są istniejące na terenie gminy różnego rodzaju grupy samopomocowe:

- 1) punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin w Lubomierzu,
- 2) Koło Anonimowych Alkoholików – „Grupa Beniaminek w Mirsku”,
- 3) punkt konsultacyjny w Gryfowie Śląskim,
- 4) punkt konsultacyjny we Wleniu,
- 5) Klub Abstynenta „Świt” w Lwówku Śląskim.

Tabela 18. Liczba osób zdiagnozowanych z problemem uzależnienia na terenie gmin

GMINA	2013	2014	2015
Lwówek Śląski	17	19	13
Gryfów Śląski	19	14	9
Lubomierz	9	11	7
Mirsk	25	43	28
Wleń	2	2	2

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego

Tabela 19. Liczba interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości

GMINA	2013	2014	2015
Lwówek Śląski	38	38	28
Gryfów Śląski	Brak informacji	Brak informacji	Brak informacji
Lubomierz	2	2	1
Mirsk	0	0	0
Wleń	0	0	0

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego

Tabela 20. Liczba dzieci korzystających z wypoczynku połączonego z elementami terapii dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym

GMINA	2013	2014	2015
Lwówek Śląski	68	59	47
Gryfów Śląski	90	75	92
Lubomierz	65	116	73
Mirsk	0	0	0
Wleń	0	0	0

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego

Tabela 21. Liczba przeprowadzonych szkoleń na rzecz walki z chorobą alkoholową i przeciwdziałania narkomanii

GMINA	2013	2014	2015
Lwówek Śląski	1	1	0
Gryfów Śląski	Brak informacji	Brak informacji	Brak informacji
Lubomierz	0	0	0
Mirsk	0	1	1
Wleń	2	3	3

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego

Tabela 22. Liczba osób uzależnionych z podziałem na wiek i płeć wg gmin

GMINA	Liczba osób uzależnionych z podziałem na wiek i płeć w latach:					
	2013		2014		2015	
	K	M	K	M	K	M
Lwówek Śląski*	11	27	6	32	5	23
Gryfów Śląski	19		14		9	
Lubomierz	3	6	2	9	2	5
od 18 - 25 lat	0	0	0	0	0	0
od 26 – 35 lat	0	0	0	0	0	3
od 36 – 45 lat	1	1	0	3	1	0
od 46 – 55 lat	1	2	2	3	1	2
od 56 – 65 lat	1	3	0	3	0	0

powyżej 65 lat	0	0	0	0	0	0
Mirsk*	4	21	4	39	6	22
Wleń	7	20	5	13	6	7
od 18 - 25 lat	0	0	0	0	0	1
od 26 – 35 lat	1	2	1	3	2	4
od 36 – 45 lat	1	5	1	3	3	0
od 46 – 55 lat	2	7	2	3	1	1
od 56 – 65 lat	2	4	1	3	0	1
powyżej 65 lat	1	2	0	1	0	0

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego

* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Lwówku Śląskim nie prowadzi ewidencji z podziałem na wiek.

* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mirsku nie przekazała danych dotyczących liczby osób z podziałem na wiek.

Tabela 23. Liczba pacjentów korzystających z terapii leczenia uzależnień w Powiatowym Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Lwówku Śląskim w latach 2013 – 2015 z podziałem na wiek i płeć

Liczba osób poddanych terapii leczenia uzależnienia		2013		2014		2015	
Kobiety	Mężczyźni	K	M	K	M	K	M
od 18-25 lat	od 18-25 lat	3	5	0	11	2	3
od 26-35 lat	od 26-35 lat	4	18	9	23	7	17
od 36-45 lat	od 36-45 lat	11	23	10	19	15	22
od 46-55 lat	od 46-55 lat	16	30	8	21	4	16
od 56-65 lat	od 56-65 lat	3	18	4	17	4	14
Powyżej 65 lat	Powyżej 65 lat	1	2	0	5	0	5

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z gmin powiatu lwóweckiego